

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Pisanih številke se prodajajo po 3 evr. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (širine 73 mm, visoke
21, mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za oglasne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljša vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
Edinosti. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, „
naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
TELEFON št. 1157.

BRZOJAVNE VESTI.

Nizeavstrijski deželni zbor proti društvu „Svobodna šola“.

DUNAJ 29. Na današnji seji nizeavstrijskega deželnega zbora so poslanci Bächle in tovariši urgirali odgovor na interpelacijo od 3. jan. 1907., v kateri se vprašuje, hoče li namestnik ukreniti potrebno, da se prepreči agitacija društva „Svobodna šola“, ki ovira delovanje šolskih oblastnih; nadalje naj se učiteljsko deželo opozori, da se nikakor ne strinja z njega dolžnostmi, ako se udeležuje agitacij omenjenega društva.

Občni zbor družbe Južne železnice.

DUNAJ 29. Na današnjem občnem zboru Južne železnice je bilo vsprejeto poslovno poročilo z vsemi proti trem glasom, Istotako je bil podeljen upravi absolutorij ter odobrena uporaba prebitka. Istotako so bili tudi enoglasno vsprejeti predlogi, naj družba vsprejme obrat nekaterih lokalnih prog.

Kongres za bombažno industrijo.

DUNAJ 29. Mednarodni kongres za bombažno industrijo je danes dovršil svoja dela ter sklenil, da se bo prihodnji kongres vršil leta 1908 v Parizu.

Nadvojvodinja Marija Anuncijata.

GRADEC 29. Nadvojvodinja Marija Anuncijata je danes odpotovala v Miramar. Na kolodvoru so nadvojvodinjo pozdravili namestnik grof Clary, zborni poveljnik Potiorek in župan dr. Graf.

Prestolonaslednik Fran Ferdinand.

DUNAJ 29. Nadvojvoda Fran Ferdinand je dne 28. t. m. inšpiciral vojaško vido realno in kavalersko kadetno šolo v Moravski Beli cerkvi ter se o obeh zavodih puhvalno izrazil.

Socijalisti za splošno volilno pravico na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 29. Nekateri listi poročajo, da prirede socijalisti cesarju slovesen vsprejem, ko pride v Budimpešto. V velikih množicah se podajo pred postajo kjer bodo demonstrirali v prilog splošne volilne pravice.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 29. (Ogr. biro) Zbornica je nadaljevala specialno debato o poselskem zakonskem načrtu ter vsprejela §§ 15. do 28. Prihodnja seja v petek.

Ministra Fort in Pacák častna meščana.

PLZEN 29. Na današnji seji občinskega sveta sta bila trgovinski minister dr. Fort in minister Pacák imenovana častnima občanom mesta Plzn.

Načelnik avstro-ogrškega generalnega štaba v Berlinu.

BEROLIN 29. Načelnik avstro-ogrškega generalnega štaba FML Conrad pl. Hötzen-dorf je bil včeraj povabljen k načelniku generalnega štaba pl. Moitte-ju.

Iz Srbije.

BELIGRAD 29. (Iz uradnega srbskega vira). Poročila inozemskih listov o nastali oziroma predstoječi ministerski krizi so popolnoma neosnovana.

Srbskega poslanika v Rimu dr. Milovanovića ni pozval v Beligrad kralj, marveč ministerski predsednik Pašić, da mu da navodila za haški konferenco, preden odpotuje v pokrajino.

Položaj v Indiji.

SIMLA 29. Kolikor je možno soditi, zdi se, da se je položaj v Indiji vsled energičnih odredb vlade mnogo zboljšal.

PODLISTEK.

VOHUN

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

Velmer pa je porabil to priliko, potegnil svojega konja iz hleva in neopažen dosegel cesto. Hip je omahoval: ali bi jezditel do bližnje postaje in izkusil prinesiti Hvartonom pomoč — ali se podal h kraljevi armadi.

Odločil se je za poslednje. In jahajoč v smeri proti Nju-Yorku, je moral s srdom in gnevom misliti na to, da najde tam žensko, ki jo je bil poročil ob svojem zadnjem bivanju doma na Angleškem, katere pravic pa, kakor hitro je bila nasičena njegova strast, ni hotel pripoznati več.

Med tem so na Kobiljeku divjali hajduki. Tolpa je udrala najprvo v razsvetljeni salon, kjer so bili ostali samo še stari Hvarton, duhovnik, stotnik Singelton in dr. Pipec.

„Udajte se!“ je zarjovel poglavar in nastavlil svojo mušketo doktorju na prsi. „Počasi, prijatelj, le počasi!“ je mirno dejal Pipec in si natikal očala. „Stavim, da znate bolje rane delati nego jih zdraviti.“

„Udajte se — ali ustrelim!“

„Zakaj naj bi se udal? Jaz nisem nikak

Letina na Bolgarskem.

SOFIJA 29. (Bolg. brz. ag.) V zadnjih 24 urah je po vsej deželi obilno deževalo, tako da je opravičena nada, da se zopet oporavijo setve, ki so vsled dolgotrajne suše trpele.

Haška mirovna konferenca.

LONDON 29. „Reuterjev biro“ poroča iz Tokija: Vlada molči o vprašanjih, ki jih namerava predložiti haški konferenci. Splošno so tukaj mnenja, da bo imela konferenca le malo praktičnega uspeha. Časniki ne pokažejo nikakega navdušenja.

Norveška kraljeva dvojica v Parizu.

PARIZ 29. Sinoči je bila v operi velika slavnostna predstava, na kateri so bili kralj in kraljica norveška, predsednik Fallieres, člani vlade, diplomatični zbor in vsi dostojanstveniki. Kraljeva dvojica je bila živahno pozdravljena. Orkester je zaigral norveško himno. Angleška kraljica je bila tudi na predstavi.

PARIZ 29. Predsednik Fallieres vrne tekom meseca septembra obisk norveškemu kralju. Norveška kraljeva dvojica se je danes opoldne podala v Verzalj.

Potres.

TIFLIS 29. (Petr. brz. ag.) Ob 11. uri 4 min. predpoludne je bilo tekom treh minut čuti dva močna potresna sunka.

Nemiri na Kitajskem.

HONGKONG 29. (Reuterjev biro) V Svatov so bile iz Kantona odposlane čete. Drugi oddelek čet odide tjakaj baje iz Šušina. Uporniki so vjeli vso rodbino brigadnega generala v Svatovu ter jo prisilili, da je utonila v nekem vodnjaku.

HONGKONG 29. (Reuterjev biro) Revolucijonar na družba v Svatovu je javno izjavila, da ni upor naperjen proti inozemcem in tudi ne proti navadnim Kitajcem. Namen je le, da se zažge vsa vladna poslopja, ubije vse uradnike ter odstrani vlado.

Misijski niso bili takjneni, vendar zapuščajo misijonarji postaje ter beže v Svatov. Gibanje smatrajo kakor nevarno in zato je bila vlada v Kantonu nujno naprošena, naj odpošlje topničarke. Potnike, ki potujejo na železnici iz Čančau in nazaj, preiskujejo.

Rusija.

Otok Sahalin.

PETROGRAD 29. (Petr. brz. ag.) Pod predsedstvom trgovinskega ministra se je včeraj vršilo prvo posvetovanje o različnih vprašanjih glede ruskega dela otoka Sahalina. Konferenca je priznala potrebo, da se dovoli inozemcem, da zamorejo z dovoljenjem ministrov za trgovino, poljedelstva in financ izkoriščati bogastva tal na Sahalinu.

Dr. Šusteršič in slovenska delegacija v parlamentu na Dunaju.

III.

Dr. Šusteršič zahteva sklicuje se na žalostno, da, obupno stanje našega ljudstva in na živo potrebo pametnega in pozitivnega dela, da se naši poslanci združijo v „razmeroma“ močan klub.

Ali na podlagi te pravilne in resnične premise prihaja dr. Šusteršič do zahteve, ki ni — da ne rečemo družega — logična.

Dr. Šusteršič povdarja pravilno, da bo le „kolikor toliko močan t. j. številen klub“ mogel kaj doseči. Ako napravimo korak dalje na potu logičnega izvajanja, porečemo, da

bojevniki... Skleniti morate kapitulacijo s stotnikom Lavtonom; a skoro ne verjamem, da ga najdete v tej točki prav dostopnega.

No, maroder se je bil med tem že tudi sam prepričal, da mu tukaj ne preti dosti nevarnosti; pustil je doktorja in šel s svojimi pajdaši na delo.

Hiša je nudila zdaj čuden prizor. Tam v skriti sobici so bile zbrane dame okoli še vedno nezavestne Sare; tu je sedel stari Hvarton kakor otopel, dočim ga je duhovnik tolažil; zraven na divanu je ležal Singelton, ves slab in napol v omedlevici, k njemu pa se je pripegibal, podeljujoč mu pomoči, vedno hladnokrvni dr. Pipec. Cezar in ostali slugi so bili zbežali v gozd, Katra je letala kakor brezumna po hiši, kjer je mrgolelo divjih, razcapanih postav, obloženih s polnimi vrečami.

Vrniti se moramo zdaj v hotel Flanagan. Ko je bil stari stražmojster Holister s svojim tucatom vojakov oborožen in na konju, je poprijela Lizo neodoljiva želja, da bi se vdeležila slavne ekspedicije. Ali jo je gnalo k temu, ker se je bala ostati sama v tabornu, ali ker je želela svojemu ljubljencu v lastni osebi teči na pomoč — tega ne moremo razsoditi; toda, ko je Holister dal povelje za odhod, je zaklical Lizin glas:

„Počakajte še malo! Grem z vami. Morda

ta klub mora biti čim močnejši in številnejši, ali z drugo besedo: pritegniti treba vanj vse jugoslovanske poslance. Vodja „Slovenske ljudske stranke“ pa noče storiti tega nadaljnega logičnega koraka, marveč bi hotel za prihodnjo našo delegacijo določiti nekaj numerus clausus: prihodnji klub naj bi štel le kakih 30 členov, dočim je jugoslovanskih poslancev 37. Izključiti bi hotel torej sedemdeset njih!! Kdo so ti?! Mi si domnevamo, da so to: Hribar, Štrekelj, Roček, Ježovnik in dva Srba iz Dalmacije. To bi jih bilo šest. A kdo je sedmi? Ali Grafenauer, ali dr. Rybář, ali dr. Tresić?!

V mnenju, da bi hotel dr. Šusteršič izključiti oba dalmatinska Srba, nas podkreplja okolnost, da vedno govori le o hrvatskih in slovenskih poslancih.

Kako prihaja dr. Šusteršič do takega zaključka, ko vendar sam povdarja, da le razmeroma močan klub more kaj doseči?!

Seveda govori dr. Šusteršič o nekem političnem sorodstvu in o homogenem klubu. Ali je to zopet v nesoglasju z njegovim naglašanjem, da se treba emancipirati od „malenkostnih predsodkov“ ter imeti pred očmi „veliki cilj osvobodjenja in prepoveda slovenskega naroda“. Ali nič ne sluti dr. Šusteršič, da je v kontradikciji sam s seboj in s tisto eminentno potrebo, ki jo on sam tako živo naglašja?! Izključevanje del jugoslovanskih poslancev stavlja dr. Šusteršič na stran veliki cilj, o katerem trdi, da ga moramo imeti pred očmi, ter se daja voditi od predsodkov, od katerih se treba — kakor uči on sam — emancipirati!

Homogen klub bi hotel imeti dr. Šusteršič in nam to pojasnjuje pobježe reki: da člani kluba naj bodo „politično sorodni“!

Ce hoče dr. Šusteršič vztrajati pri tej zahtevi, potem ga moremo zagotoviti, da njegov klub bo štel k večjemu 22—23 poslancev ne pa 30 — torej komaj nekaj nad polovico jugoslovanskih poslancev. Dr. Šusteršič se jako moti, ako meni n. pr., da je, dr. Ivčević političen istomišljenik njegov in tovariša mu dra. Kreka. Kaj še le — dr. Tresić?!

Ce hoče dr. Šusteršič privleči k sebi dalmatinske Hrvate, a odpahnuti oba Srba, potem se izdaja, da ni sledil evoluciji, ki se je izvršila v razmerju med Hrvati in Srbi v Dalmaciji, vsled katere so šli tudi Hrvati z vsem ognjem v boj za izvoljena srbska poslance. Vzlic razliki v veri so hrvatski in srbski poslanci danes narodni sobojevniki in se nam zdi jednostavno izključeno, da bi se hrvatski poslanci hoteli ločiti od srbskih. V tem pogledu se računati dr. Šusteršiča utegnejo pokazati jako zgrešene. Isto velja tudi glede istrskih poslancev. V kolikor poznamo mi osebe in njih namene, je računati, da bodo tudi istrski poslanci tam, kjer bodo dalmatinski in bodo odločno proti temu, da bi se koga radi predsodkov izključalo od skupnega dela. V tem pogledu je dala pojasnila brzjojavka enega istrskih poslancev, v kateri pozdravlja Hribarja kakor bodočega druga.

V družih slovanskih narodih „sosebno v Čehih gredo sedaj intenzivna prizadevanja za koncentracijo narodnih poslancev, ker vedo, da po mogočnem naraščanju socialne demokracije treba nastopati kompaktno

bo kaj ranjencev — tem bi prišla moja šajtrga ravno prav.“

Stražmojster, prav nič nevoljen nad zamudo v službi, ki ni bila po njegovem okusu, je počakal, da so vojaki izvlekli iz šupe vozček in je Liza napregla svoje kljuse. Pri tem pa je govoril tako-le:

„Hm... zdaj ne vem, ali nas prime sovražnik od spredaj ali od zadaj! Pet mož marsira naprej — ostali krijejo naš hrbet, če nas sovražnik vrže nazaj... Preneumno je to: voditi komando, ko človek ne ve ne kod, ne kam, ne kako... Ko bi bil vsaj kateri oficirjev tu! No, jaz kar zaupam na Boga —“

„Ah, kaj! Naprej, mož!“ mu je zaklicala marketendarica in sedla na voz. „Naprej, v galop, marš!“

In mala vojska je odrinila v temno noč. A stražmojster se je za nestrpno Lizo premikal vse prepočasi in priganjala ga je v enomer in se kregala z njim.

„Potrpljenje, lepa Lizika, dober vojak se ne sme nikoli prenatgati!“ se je razgovarjal on, „In jaz sem odgovoren!“ — „Stojte!“ je komandiral naenkrat. „Kaj preži tam na levo — pod skalo?“

„Nič,“ je dejala Liza. „K večjemu, če

v obrambo skupnih narodnih, kulturnih in gospodarskih koristi naroda. A kdo bo hotel trditi, da bo taka češka skupna parlamentarna tvorba politično homogena, ko bodo vendar v njem zastopane razne nijanse političnega mišljenja?!

In nam se vse zdi, da v resnici tudi dr. Šusteršič ni toliko do take homogenosti in da mu je v prvi vrsti le do tega, da pod to formulo izključi četrnico ali petorico slovanskih poslancev, ki niso njegovi pristasi!!

Dr. Šusteršič gre še dalje, ko pravi, da treba iskati kooperacije tudi z narodno ali politično manje sorodnimi strankami. Tu treba že staviti vprašanje: smatra li dr. Šusteršič slovenske poslance, ki niso njegovi politični somišljeniki, tudi narodno nesorodne?! To bi bila negacija narodnega principa, narodne skupnosti!! Če je tako, potem ruši dr. Šusteršič najdirejno podlago za delo za narodno bodočnost!

Nas je zazeblo v dušo, ko smo doznali iz enunciacije dr. Šusteršiča, da je ta vodja „Slov. ljudske stranke“ pripravljen ponuditi prijateljsko roko tudi politično in narodno manje sorodnim elementom, dotim odteza to roko svojim najtesnejim narodnim sorodnikom!

G. dr. Šusteršič jemlje na-se hud odij in težko odgovornost pred Slovenstvom in vsem avstrijskim Slovanstvom. Ne verujemo, da bi kateri drugi jugoslovanskih poslancev — razen njegovih najtesnejih somišljenikov — hotel pomagati mu nositi to odgovornost. Marveč ne dvomimo, da pojdejo vsa prizadevanja družih poslancev za tem, da se najde formula za osnutje skupnega jugoslovanskega kluba. Mi se svoje strani pa bomo neizprosno zahtevali, da se zasnije takov klub ter bomo najstrožje sodili njih, ki bi hoteli tako ustanovitve prepričati.

Ce čutijo potrebo koncentracije Nemci in Čehi, ki so nerazmerno močnejši od nas, kako moramo občutiti to potrebo še le mi šibki Slovenci?!!! In če je taka koncentracija možna pri družih narodih vzlic obstoječim razlikam v političnem naziranju, mora biti možna tudi pri nas!

To je naš odziv na klic dr. Šusteršiča v „Slovenca“-i.

Narodni problemi na socijalnem polju.

Graška „Tagespost“ je objavila zanimiv članek o narodnih problemih na socijalističnem polju v Avstriji. — Od samih socijalističnih voditeljev priznana dejstvo je — piše list — da so oni računali na to, da bo izvoljenih kakih 40 njihovih pristajev, da, bilo je med njimi celo pesimistov, ki so govorili o 30 poslancih; optimisti so označili število petdeset. In to poglavitno za volitve na Češkem, kjer so bili izvoljeni tudi oni socijalisti, katerih kandidatura je bila postavljena le formalno. Stranka je sedaj nekako v zadregi radi svojih zmag, ker je izvoljenih več nepoznatih oseb, ki so jih lokalni volilni odbori postavili kakor kandidate, ne nadejaje se, da bodo izvoljeni. Le malo njih je znano širjim krogom; med temi je dr. Karol Renner, ki je objavil več važnih spisov o prihodnji uredbi Avstro-Ogrske in ki je eden najbolj gorečih povpspeševateljev zveze vseh narodnosti države na narodni podlagi, zveze, v katero želi spraviti tudi Ogrsko. Socijalisti so dobili nad 80 mandatov in ne bo lahka

je duh stare Žefke, ki Vam je bila naklonjena, stražmojster!“

A stražmojster je komandiral: „Mož naprej! Kraj preiskati — sablje ven!“

„Ali ste velik norec ali velika šleva?“ je zavpila Liza. „Grem pa jaz tja — jaz se ne bojim nobenega!“

Vojak se je že vrnil in javil, da ni našel nič sumljivega, in šlo je zopet naprej.

Pogum in previdnost, draga gospa Flanagan, sta poglavitni čednosti vojaka...“ je poučil stražmojster marketendarico; v istem hipu pa se je razlegnil pok Velmerjevega samokresa. „Stojte! Kaj je bilo to? Prisegel bi, da je bila ta človeška pištola — in vrhu tega še ena naših! Naprej, fantje!“

Četa se je spustila v dir, a čez par minut je stražmojster zopet ukazal stoj. Po cesti nasproti je pridvil na vso moč jezdec.

„Stoj! Kdo je?“ je vpil stražmojster.

A, Holister, Vi ste? Kje so Vaši ljudje?“ je vprašal stotnik Lavton.

„Tik za menoj, stotnik, in pripravljeni, slediti Vam čez drn in strn,“ je javil stražmojster, ki je, kakor hitro se je videl oproščenega odgovornosti, bil zopet stari drzni vojak.

(Pride se.)

stvar držati vse te nove elemente na okupu. V skupini 11 socializmov biva zbornice se ni pojavila tendenca razkola. Ali sedaj bo v zbornici 20 do 30 čeških socializmov, kakih 6 Poljakov, nekoliko Malorusov, nekoliko Italijanov, in češka skupina je že proglasila svoje ideje. Ta poslednja skupina hoče v boj za narodno vprašanje Čehov: njen program je program mladočehov, izvemši ene točke, oni ne priznavajo namreč češkega državnega prava. Češki socialisti ne govorijo več o državnem pravu Češke, marveč o pravu češkega naroda: zahtevali bodo uporabo češčine v šolah, na sodiščih in v uradih v vsem jezikovnem teritoriju Čehov.

Malo pred volitvami je bila nevarnost, da pride do spora med nemškimi in češkimi socialisti. Vodstvo čeških socializmov je zahtevalo namreč enega od dveh mandatov v volilnem okraju Favoriten, toda ta zahteva je bila odbita. Ali to ni bil glavni spor, ki se je pojavil med obema narodnima skupinama. Važnejši je spor, nastavlja radi organizacije na Dunaju. Čehi zahtevajo, da naj bodo različne skupine stranke na Dunaju razdeljene po narodnosti, in poglavito skupine krojačev, čevljarjev in mizarjev: obstojati bi morale češke in nemške skupine. Zatrjujejo, da je število čeških socializmov preveliko, da bi bilo v narodnem pogledu podložno Nemcem. Po tem takem bi prišlo torej na Dunaju do razdelitve socialističnih skupin in s tem bi se ustvarilo dejstvo velike važnosti, kajti pravilo bi se pot dvojezičnosti in dalo bi se prav onim, ki govorijo, da ima češka narodnost na Dunaju veliko moč v socialistični stranki. Vodje organizacije na Dunaju in ravnateljstvo socialistične stranke načeta o tej razdelitvi ničesar vedeti, češ, da je preveč predrzno zahtevati, da se potrdi dvojezičnost Dunaja. To so misli, ki teže voditelje socialistične stranke in postavijo socialiste na poskušnjo: pokažejo namreč, se zamore li socialistična stranka izogniti narodnim prepirom. Dokler je bila socialistična stranka slabotna, je bil položaj drugačen. Sedaj ima pa dovolj upliva v življenju države; sedaj zapusti teoretično stališče ter preide na praktično.

Katoliški centum in krščanski socialci.

Državni poslanec dr. Viktor Fuchs je, kakor javljajo z Dunaja, povabil 30 poslancev katoliškega centuma na konferenco, ki se bo vršila v soboto zjutraj na Dunaju.

Na tej konferenci se bo razpravljalo o vprašanju glede eventuelne združitve centuma s krščansko socialno stranko. Vodilni krogi centuma so za združitev; gre se le za to, v kakih obliki naj se ta združitev izvrši, naj se li obe stranki združiti v en sam klub, ali pa naj med obema strankama posreduje skupen eksekutivni odbor. Ob enem se določa tudi načrt skupnega postopanja v političnih stvareh.

Dogodki na Ruskem.

Zarota proti carju. Načrti zarotnikov. Petrograjski „Svet“ piše, da so bili zarotniki proti carju razdeljeni v dve skupini, katerih vsaka je imela posebno nalogo. Ena skupina je imela priti v park v Carskem Selu ter streljati z revolverji, da bi tako zvalila glavno carsko gardo proti oni strani, ki bi pustila svobodno vse glavne uhođe v palačo. Druga skupina je imela pa porabiti to okolnost, udrjeti v palačo in izvršiti atentat.

Preiskave nadaljujejo. Tako je policija v nedeljo preiskala stanovanje socialističnega poslanca Frihedeka, kjer je zaplenila 300 iztisov revolucionarnega lista „Lokomotiva“.

Drobne politične vesti.

Prva seja novega drž. zbora. Z Dunaja javljajo, da bo državni zbor sklican na dan 25. junija.

Avstro-ogrski pomorski častnik aretovan radi vohunstva. Iz Vidma poročajo od 28. t. m.: Finančni stražniki so pri Chiusaforte aretovali častnika avstro-ogrške mornarice, ko je fotografiral dva še nedovršena forta nad omenjeno sotesko ter so ga izročili karabinirjem. Isti so častnika ovedli v Tolmezzo ter ga izročili vojaški oblasti.

Cesar v Budimpešti. Kakor poročajo iz Budimpešte, pride cesar tjakaj na slovesnosti štiridesetletnice kronanja dne 5. junija.

Novi ogrski tiskovni zakon. Kakor javljajo iz Budimpešte, je tiskovna enketa zaključena. Državni tajnik Töry je izjavil, da bo nov tiskovni zakon najbrž tak, da bo ugajal vsakemu pravemu prijatelju tiskovne svobode.

Srbski ministerski predsednik Pasić se je povrnil s svojega potovanja v inozemstvo.

Italijanska srednjemorska eskadra je, kakor javljajo iz Rima, odplula iz Tarenta na Vzhod. Eskadra, kateri zapoveduje podadmiral Brocchetti, obišče na svoji vožnji med drugim tudi pristanišča Narepli, Volo, Solun in Smirno.

Francosko-japonska pogodba. Iz Tokija javljajo: Vest, razširjena po Evropi, da je francosko-japonska pogodba že podpisana, je prerana. Izključeno je, da bo pogodba predložena zbornici pred 31. t. m.

Srbski poslanik v Berlinu Vučić je odstopil.

Dnevne vesti.

„Rdeči prapor“ o podivjanosti slovenskega časopisja. Z zadovoljstvom beležimo, da se je tudi „Rdeči prapor“ — če tudi raznimi klavzulami in pridržki — pridružil strogi sodbi o nečuvnih napadih v „Slovenca“ na slovenska dekleta, ki so se udeležila spreveda po izvolitvi Hribarjevi. — „Rdeči prapor“ piše:

„V četrtek pod večer se je nekaj lepih mladih deklet navduševalo za Hribarja. Človek, ki ima nekoliko razsodnosti, se ni jezil ob tisti metuljsko-mladinski navdušenosti, in če je imel po vrhu še kaj estetičnega čuta, je preslišal klicanje in je bil vesel tistih svežih nedolžnih obrazov, tako tujih vsaki politiki, kakor je estetika tuja „Slovenca“. Ampak ljudje, ki že v otroku vidijo vlačugo, so izšli na te nedolžne „demonstrante“ celo jezero gnojnice; polotroke, ki se jim komaj sanja o življenju, pošiljajo naravnost — v bordel! To bi še bilo; na vse zadnje je človek vajen, da vidi poleg sv. Antona ščetaštinasti simbol. Ampak podlosti je bilo še premalo: proti mladoletnim navdušencem kliče „Slovenec“ vse posvetne in duhovne oblasti na pomoč. Ljudem, ki niso zakrivilili drugega, nego da so mladi in veseli, žuga motnooki ministrant, da jih „zatoži“, da jim zagradi pot v prihodnost in jim ukrade mladost!“

In dalje: „Početje „Slovenca“ je značilno za list in za stranko. Tako podlo se ne vede stranka, ki se zaveda svoje moči, svoje odgovornosti in svoje prihodnosti. Slovenska socialna demokracija je bila na Slovenskem poražena. Ker ve, zakaj in kako je bila premagana gleda z mirnim očesom v bodočnost. Klerikalna stranka je bila poražena v Ljubljani — zavpila je kakor odrta in na to se je napotila v — bordel... Drugačni ljudje, drugačne šege.“

Rekli smo že, da je le hvalevredno, da je tudi glasilo slovenske socialne demokracije obsodilo početje „Slovenca“ nasproti mlademu slovenskemu ženstvu. In mi se obračamo tudi do onih pristašev „Slov. ljudske stranke“, ki so si ohranili kaj čuta o pristojnosti in umevanja naukov vere ljubezni in odpuščanja: roko na srce in povejte nam, je-li sme čuteč krščan in katolik govoriti, da človek, ustvarjen po božji podobi — pa bil ta človek tudi služajno... učenka višje dekliške šole v Ljubljani — ima „svinjsko dušo“? Roko na srce, pa odgovorite nam po duši in kakor zahteva pokornost pred nauki vere Kristove! Kje je tu krščanska ljubezen, kje usmiljenje?!

Resnici na ljubo pa moramo priznati, da tudi „Rdeči prapor“ na drugem mestu precej oistro kritizuje oni spreved. Pravi, da se mu je gabilo, ko je videl „več sto ljudij pijanih“.

Nu, je že možno, da jih je bilo med manifestanti tudi kaj, ki so bili precej „židane volje“. Ali to se mora ob takih prilikah soditi cum grano salis in se ne sme generalizirati. Zato se nam zdi, da strelja „Rdeči prapor“ malce preko cilja.

Mi se spominjamo n. pr. raznih velikih socialističnih slavnosti na tržaškem dirkališču. Mej ljudmi, ki so se vračali s slavnosti, je bilo opaziti tu pa tam kakega, ki se je prav sumljivo zibal po ulici Rossetti. Kaj bi rekel „Rdeči prapor“, ako bi odgovornost na tem valili na stranko in jo označali kakor stranko pijancev? Tudi na obedi povodom novih maš se more goditi, da si je kdo privoščil kapljico več, nego je bilo ravno potrebno. Je-li radi tega zbrana družba — družba pijancev?!

No, pustimo to. Na vsaki način gre priznanje vsakomur, ki stavlja v službo namena, da se zdivjanosti, ki je zavladala v slovenskem novinstvu, stori konec.

Promocija. Odvetniški kandidat Josip Ažman, t. č. v pravni praksi na c. k. deželnem sodišču na Dunaju, je bil dne 23. t. m. na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava.

Iz okolice. V nedeljo dne 26. t. m. slavilo je gospodarsko društvo pri sv. M. M. zgornji št. 58, po domače pri „Tirolcu“, — otvoritev svojih novih prostorov. Vse priznava odboru omenjenega društva na pridobitvi tako krasnih prostorov, kakoršnih je malo v okolici, kjer se bode isto lahko razvijalo v korist svojih udov in v korist svojega naroda, kajti z omenjenim dnem prešli so oni prostori v slovenske roke, a upanje je, da tudi ostanejo. Slavnost je pričela ob 5. uri se sodelovanjem pevskega društva „Ilirija“ in tam zbor pev. društva „Kolo“. Veliki notranji in vrtni prostori so bili natlačeno polni občinstva, kar je v dokaz, da isto ve ceniti in podpirati naša narodna ognjišča. Ljudstvo se je radovalo na krasnem petju „Ilirijanov“, kateri ne zamujajo nobene prilike buditi in izpodbijati naše ljudstvo z lepo slovansko pesmijo. Vsa čast tudi tamb. zboru „Kola“ za krasno izvajanje glasbenih točk; zato je žel tudi obilo pohvale. Veselje in radost zbrane občinstva priklopela sta do vrhunca, ko sta se na shodu vrta pojavila naša drž. poslanka g. dr. Rybar in Matko Mandić v družbi več drugih odličnih gospodov.

Viharne ovacije, ki jo je zbrano ljudstvo priredilo gg. državnima poslancema ni lahko opisati. Videlo se je s kakšno ljubeznijo je ljudstvo udano njim, ki je vodilo na potu do napredka, do zmage, do svobode. O mraku zažarelo je veliko „kolo“ v umetelnih

ogujih z napisom „Živijo dr. Ot. Rybar!“ — Veselje ob tem prizoru je bilo nepopisno; videl sem starčka ki mi je rekel ves s solzami v očeh od ganutja, da takšnih dnij je imel malo v življenju. Ob splošnem navdušenju so nas zapuščali gospodje poslanci in njih odpremljevalci, a mi smo ostali do pozne ure z nado, da bomo ob vsaki dani priliki videli te pogumne zastopnike naših pravic v sredini naši, saj se s tem najbolj utrja vez med njimi in narodom. Tebi, pevsko društvo „Ilirija“, na tvoji požrtvovalnosti vse priznanje in hvalo!

Rasti, cveti, ter budi naš rod na obalah Adrije do boljše bodočnosti! Na veselo svljenje na tvojem slavnostnem dnevu dne 25. avgusta ob razvrtju tvojega prapora, pod katerim naj se zbiraš sinovi Slave. Tudi tamburaškemu zboru, pev. društva „Kolo“ vsa čast in priznanje, da se je v tako kratkem času povzpela na tako višino! Le tako naprej! Vse zapreke bodo premagane; Odboru gospodarskega društva treba izreči priznanje, da je vedel toliko ljudstva v tako polni meri postreči z zares dobro kapljico in jedili v vseobčo zadovoljnost.

Brzjavne pošne nakaznice. V svrhu hitreje oddaje brzjavnih pošnih nakaznic v poslopu pošnega in brzjavnega ravnateljstva v Trstu se je odredilo, da se imajo od 1. junija t. l. naprej oddajati brzjavne pošne nakaznice mesto pri vsprejemu nakaznic (blagajna pošnega ravnateljstva), pri vsprejemu inozemskih brzjav (poštni urad Trst 1) in sicer ob delavnikih od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer in ob nedeljah in praznikih od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Ljudske knjižnice so nam jako potrebne. Vsi občutimo to in večkrat smo se že zbrali v ta namen. Ali, kaj je z odsekom, ki se je sestavil 14. dec. preteklega leta. V 14 dnevih bi imel poročati o konkretnih ukrepih korakih. Ali bo treba čakati 14 mesecev?

Tudi tukajšnje fer. akad. dr. „Balkan“ si je stavilo podobno nalogo. Od mnogih strani se je izjavljalo, da je to pametna ideja... itd. Pred dvema meseci je za pa to društvo dalo oglasiti v „Edinosti“ naj bi, kdor ima kako knjigo na razpolago, odstopil temu društvu v namen ljud. knjižnice; a vspeh te prošnje? Do danes ni bilo podarjene, razven od dijakov-društvenikov samih, ki bi tudi brez istega oglasa darovali — niti ene knjige! Ali ni v vsem Trstu in okolici niti enega človeka, ki bi lahko podaril eno knjigo? Ali se pa zahteva od že itak potrebnih in revnih dijakov še več žrtve?

Same besede: „lepa misel, podjetje“ itd. ne ustanove knjižnice. Komur je res kaj mar do „hvalevrednega podjetja“, naj žrtvuje. Brez žrtve ni vspeha! M. Č.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Rodbinska drama na Proseku. — 43-letni Fran Germek, stanujoči na Proseku št. 53, je bil prišel v ponedeljek v jutro v mestno bolnišnico. Imel je 5 ran na prsih, o katerih je rekel, da mu jih je zadal njegov sin Josip. Res je, da se je bil Fran Germek v nedeljo zvečer spri s svojo 45-letno ženo Frančiško rojeno Cibic in isto pretepal in lasal, na kar je priskočil v bran matere nji sin Josip. Odšla sta potem od doma z očetom, a na polju sta se sprla in tedaj je Josip ranil očeta z nožem. Nihče pa ni smatral rane za nevarne, ker je oče, Fran Germek, šel sam peš s Proseka v Trst v bolnišnico. Še le v ponedeljek zvečer so zdravniki v bolnišnici konstatovali, da je ena ran jako nevarna in so a ranjenega Germeka vsled tega operirali. A bilo je že prepozno: ob 11. uri zvečer v ponedeljek je Fran Germek umrl.

Jako čudno je sicer, da niso zdravniki takoj zapazili, da je ena ran nevarna življenju ranjenca.

Samomor. Barkovljanski ribiči, ki so bili včeraj predpoludne v barkovljanskem pristanu, so videli okoli 9. ure nekega gospoda, ki je z ondotnega pomola skočil v morje. — Skočili so hitro v svoje čolne in hiteli z njimi na mesto, kjer je oni gospod skočil v morje, da ga rešijo. Potegnili so ga res iz morja, a bilo je že prepozno, kajti gospod je bil že mrtev. — Na to so takoj obvestili ondotno redarstveno stražnico in v nekoliko minutah je bil tam redarstveni nadzornik, ki je dal utopljencu preiskati žepa. V istih so našli revolver, več zdravniških receptov in družih papirjev, iz katerih je bilo jasno, da je bil samomorilec vpokojeni kapetan paroplovne družbe Lloyd Alojzij B., ki je stanoval v ulici Rossetti št. 4.

Pokojnik je že dolgo časa trpel za nespečnostjo, in tej boleznij je pripisati njegov skrajni korak. Pokojnikovo truplo je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

Hlače so ga izdale. Včeraj predpoludne ob 11. uri je bil v ulici Vienna aretovan 19-letni brezposelni mesar. Evgen N., stanujoči v ulici Amerigo Vespucci. Aretovan je bil pa na zahtevo mehanika Antouija, v katerega delavnici v ulici della Stazione št. 8 je bila pred dnevi — kakor smo poročali — izvršena tatvina. Antoni je namreč — videči slučajno Evgena N. — spoznal hlače, ki jih je isti nosil in ki so bile mej drugim vkradene v njegovi delavnici. — Na policiji je aretovan Evgen trdil, da je vkupil hlače od nekega nepoznanega mu človeka. A niso mu hoteli verjeti, marveč so ga vzeli na zapisnik in ga djali pod ključ.

Prijatelj teme. Bilo jih je 13 in šli so o polnoci razbijati javne svetilke. Od ulice di Donota pa do ulice Tommaso Grossi so jih razbili 16. Slednjič jim je pa prišel nasproti redar in je aretoval enega njih. Ostali prijatelji teme so hoteli iztrgati svojega tovariša iz redarjevih rok, a redar je potegnil svitlo sabljo iz črnih nožnic, ker je prijatelj teme tako prestrašilo, da so jo urnih nog pobrisali in pustili tovariša — ki je 18-letni kamossek Fran C., stanujoči v ulici del Ponzianova — redarju, ki ga je odvedel na policijo, kjer so ga vzeli na zapisnik in ga pridržali v zaporu. Na razbitih svetilkah je za 140 K škoda.

Neznani tatovi. Antonija Rachelli, stanujoča v hiši št. 5 v ulici del Coroneo, prodaja neke v isti ulici limonado. Predsinočnim je bila Antonija doma, a njena hči Alojzija je prodajala limonado. Ob 8. uri in pol zvečer je šla mati zamenjat hčer. Ta poslednja je šla takej domov, a ko je prišla domov je našla stanovanje odprto, dočim je bila mati zaklenila in jej dala ključ. Neznani tatovi so bili vporabili onih par trenutkov, da so vlomili v stanovanje limonadarice in so ukradli iz neke omare 40 K denarja.

Predminco noč so neznani tatovi vlomili v zalogo vina Fabijana Tergo, ki je v ulici sv. Frančiška št. 6. Zaloga ima dvojna vrata: na ulico in v veži hiše. Tatovi so vlomili skozi ta poslednja. Neki redar je ob 2. uri popoldne slišal v zalogi sumljiv ropot. Pozval je na pomoč dva policijska agenta, ki sta poslala takoj po Fabijana Tergo, in ko je ta prišel so šli v zalogo, a našli niso nikogar. Le vrata zaloge v veži so bila odprta. Tatovom se ni posrečilo, da bi bili kaj odnesli.

Dinarju Rudolfa Špacial, ki stanuje na Vrldi št. 1005, je neznani uzmovič predvečernjim popoldne na Josipovem pomolu zmaknil z voza škaflo, v kateri so bile dve ženski in ena otroška obleka v skupni vrednosti 100 K.

Loterijske številke izžrebane dne 29. maja 1907: Praga 33. 30. 22. 82. 49., Ljov 54. 47. 49. 19. 76.

Šmešnica. A.: „Glej, jaz smatram črno kavo po obedu, kakor pečat na pisnu!“ — B.: „Jaz tudi; vendar se moram večkrat zadovoljiti s pišmom brez pečata!“

Koledar in vreme. Danes: Sv. Rešnje Telo; Holubani; Milica. — Jutri: Angela Mer.; Bojslov; Despina. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 28° Celzsius. — Vreme včeraj: nekoliko vetra.

Društvene vesti in zabave.

„Dramatično društvo“ v Trstu vabi p. n. g. člane kakor tudi nečlane na svoji občni zbor, ki se bo vršil v soboto dne 1. junija ob devetih zvečer v gorenji restavracijski dvorani „Nar. doma“. Na tem občnem zboru se imajo vršiti zelo važna posvetovanja glede prihodnje sezone in rešiti bo pred vsem velenjujno, pereče vprašanje o ustanovitvi pravega slovenskega gledališča v Trstu z angažiranimi igralci, rednimi predstavami itd. kakor tudi o ustanovitvi dramatične šole. Jasno je, da diletantsko gledališče kulturnim potrebam tržaških Slovencev več ne more zadostovati in da naš duševni razvoj za velikim našim narodnim, gospodarskim, političnim itd. razvojem oziroma napredkom poslednjih let ne sme zastajati. Zato hočemo tvegati tu pogumen korak naprej — v zaupanju na solidarno sodelovanje močnega celokupnega tržaškega Slovenstva. Vabi torej „Dramatično društvo“ prijazno vse, ki se zanimajo za napredek slovenske dramatike v Trstu in ki se zavedajo velikanega pomena gledališča za tržaške Slovence, naj se blagovole udeležijo sobotnega občnega zbora.

Vabilo „Slovenska čitalnica“ v Trstu pozivlje vse častite društvenike na glavni občni zbor ki bo v torek dne 11. junija ob 8. in pol uri zvečer v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Govor predsednikov; 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju minolega leta; 3. Poročilo blaginikov; 4. Poročilo pregledovalnega odseka društvenih računov; 5. Posamični predlogi in interpelacije; 6. Volitev predsednika in odbora; 7. Volitev treh pregledovalcev računov.

Pevsko društvo „Ilirija“ v Trstu. — Kakor je bilo že objavljeno v cenj. listu „Edinost“ ter so že glavna vabila razposlana vsem cenjenim društvom, razvije pevsko dr. „Ilirija“ pri sv. Jakobu v Trstu dne 25. avgusta svojo zastavo na vrtu „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu.

V ta namen priredi, kakor že objavljeno, to društvo koncert v novi dvorani gospoda Miklavca pri sv. M. M. spodnji sodelovanjem tamburaškega zbora društva „Kolo“ ter „Narodne čitalnice“ iz Rojana; na kar se uljudno opozarjajo vsa bratska društva. — Vabi se uljudno gg. pevce k rednemu zahanjanju k vajam. Novi pevci dobro došli.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija so darovali gospod Anton Žitko 5 kron, po gospici Olga Sancin — dva rodoljubna gospoda 2 kroni.

Porotno sodišče. Radi razpečavanja ponarejenih bankovcev.

Toženca Košič in Maglizza se priznavata deloma kriva. Sicer pa vsi toženci zvrčajo krivdo eden na drugega. Košič je dejal, da je bil Martinis duša vse družbe, a Martinis, ki je se svojim denarjem plačal vseh 142

dvajsetkronskih bankovcev po 4 krone vsakega, trdi, da ga je v to premotil Košič. Istotako je trdil Catturani, da je šel sicer s tovariši v Verono, a da ni vedel za kaj se gre. — Toženec Suppa je dejal, da je večkrat videl ponarejene bankovce v rokah svojih tovarišev, a da ni vedel, da so oni bankovci ponarejeni. Še le pred odhodom v Ljubljano da so mu dejali, da mora i on skrbeti za razpečevanje onih bankovcev; kar da je pa on odklonil. — Toženec Barnaba je pa trdil, da je popolnoma nedolžen. — Toženec Zotter je istotako trdil, da je nedolžen in da ni ničesar vedel o ponarejenih bankovcih, čeravno je trdil Košič, da mu je ravno on predstavil toženca Barnaba in Suppa rekši mu: „Ta dva ti lahko poskrbita bankovcev, kolikor jih hočeš. Zotter je pa tajil, da bi bil kedaj govoril s Košičem o ponarejenih bankovcih. — Istotako je tajil toženec Abraham Tarolli, ki je pa bil že v zadnjem zased. porotnega sod. lanskega leta obsojen na mesec ječe radi enakega zločina. Našli so bili namreč pri njem več ponarejenih 5-kronskih srebrnjakov, o katerih je pa on vstrajno trdil, da jih je bil našel.

V včerajšnji avdijenci so imeli svoje govore državni pravdnik in zagovorniki. Danes bo izrečena razsodba, ki jo pričujemo jutri.

Vesti iz Goriške.

Preziranje slovenske narodnosti. Goriški municipij nabil je po mestu razglas, kateri določa red in kupčijo na izvoznem trgu, otvorenem minolega ponedeljka. Ta razglas ima vse polno določb in kazni, kdor bi se zagrešil proti njemu, a je objavljen samo v laškem jeziku.

Kakov smisel ima to, velemožni gospod župan; saj mestjani ne prinašajo in ne dovajajo nič na izvozni trg, kakor tudi Furlani ne, marveč edino le Slovenci iz goriške okolice! Ti plačujejo pri vstopu in pri izhodu mitnino, na trgu visoke pristojbine za malo časa in mestno tehtnico. Ko so pripeljano blago spravili v denar, pušajo skoraj ves skupiček v mestu, katero ima tako od okoličanov ogromne dohodka brez vsakih stroškov. Ali torej ti ljudje ne zaslužujejo, da jim ilustrissimo g. župan, prijavite tržne določbe tudi v njih jeziku?!

Ako bi magistratni organi hoteli koga radi prestopka tržnega reda kaznovati, naj se ne vda slepo, marveč obrne naj se na politično oblast, da mu vroči tržna pravila v slovenskem jeziku. Najbolje bi pa bilo, ako bi si okoličani napravili v bližnjih vaseh z železniškimi postajami lastne trge, s čemer bi vsaj nekoliko vkrotili magistratovo bezobraznost. Za kupce se ni treba bati, ti bodo že sami hitro na mestu, ko bodo videli da v mestu ne dobe zadosti in dobrega blaga. Samo na ta način se otesete, okoličani, jarma mestnih uslužbencev.

Zaveden dninar. V nedeljo dopoldne je zaprosil knjigovodja Steinerjeve trgovine v gosposki ulici nekega delavca, naj mu da vžgalico. Ko je prositelj zagledal, da so vžgalice družbe sv. Cirila in Metodija, mu je ponudil za zavojček, v katerem je bilo le še malo šibic, dva novčiča. Delavec mu je odgovoril, da mu ga ne da, ker bi potem zasramoval slovenske barve in narodnost. Knjigovodja je na to smešil delavca z navadnimi laškimi namišljenimi dovtipi, posebno prijal mu je izraz „Cirillo“. Ravno tega delavca so tudi na dan volitve povsodi iskali, da bi ga prisilili voliti Maranija. Ko so ga slednji našli in je brakom odgovoril, da je že glasoval, so mu dali za vrček piva. Sploh pa v v Steinerjevi trgovini, kjer so nastavljeni le židje ali zagrezeni Lahoni, vedno smešijo Slovence in njih narodnost. Akopram je to splošno znano, se vendar še dobivajo Slovenci, posebno tako imenovana ženska slovenska inteligenca, ki tam kupuje, in društva, ki pri tej židovski trdnici naročajo uniforme, n. pr. Gasilno društvo v Tolminu. Lastnik te trdnice je bil prej, nego se je naselil v Gorici, v Zagrebu — strasten Starčevićjanec, kar so sploh skoraj vsi zagrebški Judje, ako niso madjaroni. V Gorici se je pa Steiner prelevil v strastnega italijana ter se menda sramuje tudi nemškega jezika; vsaj, dela se, kadar ga govori, kakor da bi mu ne teklo, mej tem ko v resnici boljši zna nemščino nego laščino.

Kaj je s slovenskimi napisi na železniški postaji v Nabrežini? Kakor mi je znano iz gotovega vira, so vse občine, (na čelu jim občina nabrežinska) ki imajo opravila na železniški postaji v Nabrežini, vložile v letu 1896 po dru. Mateju Pretnerju, odvetniku v Trstu, prošnjo na ravnateljstvo južne železnice na Dunaju, da bi se zraven nemških in italijanskih napisov priredili tudi slovenski in da bi ravnateljstvo skrbelo za to, da bi se poslalo v Nabrežino uradnike, ki bi bili večji slovenskemu jeziku, tako, da ne bi bilo našim ljudem treba iskati si tolmačev o oddajanju in sprejemanju blaga, kajti večkrat se je že prigodilo, da so morali naši ljudje oditi s postaje, ne da bi bili zamogli vsprejeti ali oddati blago, ter tudi vlake zamujali, ker se je klicalo ob odhodu vlakov samo v nemškem in italijanskem jeziku. In vse to izhaja edino le iz okolnosti, da niso tukaj nastavljeni uradniki večji slovenskemu jeziku. Ker po osmih letih ni dobila občina nabrežinska nikake rešitve zgoraj omenjene prošnje, se je leta 1904 zopet obrnila na ravnateljstvo južne železnice, da bi se dotično prošnjo čim preje rešilo. Ali žalibog, tudi

nato ni bilo nobenega odgovora. Leta 1905 je občina nabrežinska pooblastila gospoda župana, da je šel na Dunaj, kjer je osebno poprašal na ravnateljstvu južne železnice, v kakšnem štadiju da se nahaja prošnja in kaj misli ravnateljstvo ukreniti glede slovenskih napisov in uradništva na železniški postaji v Nabrežini? Kolikor je meni znano, je ravnateljstvo južne železnice obljubilo županu, da bo takoj po svojih organih poizvedovalo o gori navedenih nedostatkih in da ukrene potem vse potrebno. Ali čujte, kaj se je zgodilo! — Nič! Meni se zdi, da organi, ki jih nastavlja ravnateljstvo južne železnice na nabrežinsko postajo, so večinoma nasprotniki naše narodnosti, zbog česar je bilo poročilo, ki so je poslali na Dunaj ravnateljstvu južne železnice, za gotovo krivično in neresnično, vsled tega se tudi ni do sedaj ničesar ukrenilo v prilog naši opravičeni prošnji. Dne 2. maja t. l. je stersinstvo občine nabrežinske sklenilo, da naj se sedaj zahteva in ne več prosi, da se vendar enkrat ugodi opravičeni prošnji občinstva, poslužujočega se nabrežinske postaje. In sicer, da se zunaj na poslopju priredi napis „Nabrežina“ (in ne kakor je sedaj popačeno: „Nabresina“) v notranjih prostorih pa naj bodo v prvi vrsti slovenski napisi in potem še-le nemški in italijanski. Ker ravnateljstvo južne železnice premešča v Nabrežino uradnike, ki niso večji našemu jeziku, je stersinstvo občine nabrežinske v svoji seji dne 2. maja t. l. povdarjalo, da naj se zahteva, da bo ravnateljstvo pošljalo na nabrežinsko postajo le take uradnike, ki bodo zmožni slovenskega jezika, da ne bo naše ljudstvo radi tega trpelo škodo v vsakem obziru kakor do sedaj. Mi se pridružujemo temu sklepu gori navedene seje ter odločno protestiramo proti postopanju uprave južne železnice, ki si upa na takov nečuvni način kratiti pravice slovenskemu prebivalstvu v našem izključno slovenskem kraju. Dolgo časa smo trpeli krivice, ki so nam jih z nasilstvom delili naši nasprotniki, ali sedaj je mera polna, — ljudstvo je že skrajno razburjeno ter si ne bo več puščalo kratiti svojih pravic in teptati svoje narodne svetinje. Faktorjem vodstva južne železnice naj bo to v pomislek, kajti posledice, ki bi nastale vsled njih krivičnega postopanja, bodo morali pripisovati le sebi. Omenjeno bodi še to, da je pred nekaj dnevi prišel na županstvo nabrežinsko restavrater postaje južne železnice v Nabrežini, da naj se mu podpiše nemške cenike jedil in pijač, kar je pa naše narodno županstvo zavrnilo z opombo, da ne podpisuje nobenega cenika, ako ni v slovenskem jeziku, ter je dotičnemu restavraterju naročilo, da naj si poskrbi pri vodstvu južne železnice slovenski cenik jedil in pijač, ker

(Dalje na 4. strani).

Podpisani naznanjajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je njihova teta in sestra, g.a

Ana Gorijup

sinoči ob 7. uri nenadoma izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb blage pokojnice bo jutri v petek ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, ulica Molin a vento št. 19.

TRST, 30. maja 1907.

Žalujoči ostali:

Ivan, Jožef in Fran Bezek, bratje;
Fran in Anton Bezek, nečaki;
Fani Jagodič in Marija Bezek, nečakinje.

Tovarna pohištva

Aleksand. Levi Minzi

ulica della Česa št. 46

Z A L O G A :

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračun

NA ZAHTEVO.

Najboljša reklama za trgovca, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

zdiranje zobov brez
= vsake bolečine

v zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Zdravnik dr. A. Záhorský

ulica Torre Bianca št. 8

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.

Telefon št. 1384.

Za birmo!

Velika izbira zlatih in srebrnih ur, verižic prstanov in uhanov z dijamanti ali brez dijamantov, zapestnice itd. absolutno novi po najnižjih cenah v novi prodajalnici : : : : :

G. Kehiayan

TRST, Corso 27

Letovišče Vipava — Hotel ADRIJA

Zelo romantičen kraj, oddaljen od Trsta, 1 uro po železnici do Stanjela, 1 uro z vozom do Vipave. — Vsako nedeljo in praznik omnibus iz Vipave v Stanjel in nazaj. — Odhod iz Stanjela 10-15 zjutraj, iz Vipave v Stanjel k večernemu vlakcu, ali po zahtevi gostov.

Voznja stane do Vipave 1 krono. — HOTEL ADRIJA ima svoje vrtove tako imenovane „pod Skalo“, kjer je izvir Vipave.

Toči se najboljša vipavska vina iz kleti grofa Lantierija in Plzensko pivo prve vrste. — Kuhinja izvrstna, postrežba točna, cene zmerne.

Voditelj M. Wassmayer
Hôteljer.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaioga tu- in inozemskega blaga in vseh predmetov spadajočih v krojaško obrt.

Odlikovan dne 5. aprila 1906

na XXVII. mednarodni razstavi v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in zlato kolajno in na II. mednarodni razstavi v Bruxelles-u z največjo odliko „GRAND PRIX“ diplomom.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

Z odličnim spoštovanjem

AVGUST ŠTULAR

Trst — ulica Caserma št. 4 — Trst

Delavnica se nahaja v isti ulici št. 6, I. nadst.

Mnenje gosp. dra. L. vit. Morpurgo

primarija italijanske prekmorske bolnišnice v Tuniziji

Gospod J. SERRAVALLO

TRST

Že od nekaj časa sem rabim Vaše ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) in sem zelo zadovoljen za vspehe posebno v slučajih malokrvnosti. Otroci je pijejo radi, ker ima jako prijeten okus.

TUNIZIJA, 11. januarja 1906.

Dr. L. vit. MORPURGO.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznana kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaličnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem laminu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolzla olja, mast za stroje, masila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagono, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je TEKOČINA GODINA

prirjeona v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Mila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „Mila Igea“, Farneto-4.

Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti polk. povzročja ali proti anticipatni polkrajnosti znotaj 7 K frankoj pošlino in sponzo.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Pečarij & Xogi

HOTEL BALKAN

drugače ga županstvo ne podpiše. Mi se popolnoma strinjamo s tem in odobrujemo to postopanje nabrežinskega županstva ter mu kličemo iz srca: le tako naprej za naše narodne pravice!

Slednjič prosimo naše državne poslance, naj se zanimajo za to naše važno vprašanje ter naj zastavijo vse sile, da se isto povoljno reši.

Prizadeti občinarji.

Sodnija v Gorici. Včeraj že smo poročali o imenovanjih novih svetnikov k goriškemu okrožnemu sodišču in omenili, da je to za Slovence hud udarec. Ta imenovanja, ki so se pripravljala že dlje časa, so konečni član verige, ki so pletle višje oblasti že dolgo vrsto let, da uklenejo goriško sodišče popolnoma v italijanski voz. Vsako leto je izginil kak Slovenec iz Gorice, a na njegovo mesto ni bilo namestnika! Naša javnost, naši poslanci se za take bagatele niso brigali in tako se je polagoma ustvarila italijanska posest za celo okrožno sodišče! Zadnja dva slovenska svetnika bila sta gospoda Milovčič in Gabrijelečič. Z njunim imenovanjem nadsvetnikom v Trst šla sta zadnja Slovenca. Nemci in Italijani pazijo strastno, da ne pride na mesto, ki je imel moč njihove narodnosti, kak Slovenec. Mi se za to ne menimo, dokler ne občutimo tujčeve pesti na lastnem telesu! Naj se govori o jezikovni kvalifikaciji, kar se hoče, mi hočemo v uradih, ki so na naši zemlji, naše ljudi, ne pa drugih! In tudi ni res, da so vsi ti uradniki jezikovno sposobni. Že sedaj je bilo precej svetnikov, ki ne znajo zadostno našega jezika. Novoimenovani svetnik Ussai pomnoži to število. Nasprotno pa se naših juristov niti noče sprejemati v sodno prakso. Znan nam je slučaj, ko je moral absolviran jurist slovenske narodnosti nad 2 meseca čakati, predno se ga je sprejelo, prej pa se ga je odklanjalo, češ, da ni prostora! Na sploh bo treba posvečati goriškim sodnjam mnogo več pozornosti, kot se je delalo doslej. Ne pustimo, da bodo pri naši okrožni sodnji, v katere področje spada ena sama čisto italijanska okrajna sodnja, šest čisto slovenskih, in troje mešanih okrajnih sodišč, gospodarili izključno le Italijani. Mi zahtevamo polno pariteto tudi pri imenovanjih, ker hočemo prvič, da se da tudi našim ljudem možnost avanziranja, drugi pa, ker vemo iz dolgoletnihkušenj, da tujec ne zna nikdar tako presojati naše razmere, kot naš človek! Kar smo priborili v 50 letih, ne pustimo, da bi nam birokracija snedla v dveh!

Vesti iz Istre.

Veliko narodno slavlje v Istri. Dne 9. junija se bo vršila v Pazinu letna glavna skupščina družbe sv. C. in M. Ker je ta družba tesno spojena s političnim napredkom našega naroda v Istri, ker politični in intelektualni napredek gresta vedno vsporedno, se ob tej priliki praznuje tudi zmaga narodne zavesti na zadnjih volitvah. Na skupščino pridejo novoizvoljeni poslanci Spinčič, Mandić in Laginja, a pričakovati je na tisoče naroda istrskega.

V Pazinu se delajo velike priprave za vsprejem. Posebno pa skrbje za oskrbo hrane in prenočišč. Tudi lep koncert prirede Pazinci in tudi plesa ne bo manjkalo. Sodelovala bo sokolska glasba iz Buzeta. Priporočamo vsem prijateljem vzbujanja narodne zavesti v Istri, da se po možnosti dne 9. junija zberejo v Pazinu, da bo naš narod videl, da ima mnogo prijateljev ter da, ako ga tudi doslej nikdo ni obiskoval, ga vendar niso pozabili. Vsi oni, ki žele omenjenega dne obiskati Pazin, so naprošeni, da se dogovorijo s prijatelji ter da število gostov prijavijo dva dni poprej v Pazin na naslov: „Zabavni odbor Hrv. čitaonice“.

Senzacijonela vest prihaja iz Rovinja. Iz svečeniških krogov nam poročajo, da so iz tamošnjega katoliškega društva izključili neke italijanske duhovnike, ker so na dan ožje volitve agitirali za Bartolija!! Kakor se stvar na prvi pogled zdi čudna, je vendar kaj lahko umljiva. Tedne in tedne so slikali italijanski dotični svečeniki Bartolija v najčrnejših barvah in so izzvali med nižim ljudstvom najhujše nasprotstvo proti temu italijanskemu kandidatu. Kar naenkrat pa je bila na dan ožje volitve izdana od vodstva klerikalne stranke parola, naj glasujejo za Bartolija. Zakaj se je to zgodilo, vedo naši čitatelji — že omenjeni reverz je odločil. Ali niže ljudstvo tam doli ni moglo umeti tega hipnega preobrata in ker nima smisla za strankarsko taktiko in disciplino, si je novo parolo po svoje tolmačilo in se je razburilo. Tako nam tolmačijo stvar naši viri.

Vesti iz Kranjske.

Porotne razprave. Prihodnji ponedeljek se prične pri ljubljanskem deželnem sodišču druga letošnja porotna sesija. Na repertoarju so med drugimi naslednji kazenski slučaj: Ključavničar Fran Očepek in železniški strojnik Fran Zlebnik — hudodelstvo ponarejanja kovanega denarja; pekovski mojster Matija Miklavčič — hudodelstvo goljufije, delavec Anton Stangar — hudodelstvo zažiga; delavčeva žena Marija Florjančič — hudodelstvo detomora.

Nevhita s točo. Poroča se nam iz Ljubljane: V Savski dolini bila je v ponedeljek popoldne huda nevihta, ki je trajala skoraj pol ure. Padala je toča, debela kakor orehi, ki je napravila na poljih in tudi na sadnem drevju mnogo škode. V gorski vasi Mamol udarila je strela v kmetsko hišo. Pogorela je hiša z gospodarskimi poslopji vred.

Premeščenje. Evidenčni geometer prvega razreda g. Anton Grubišič je iz Ljubljane premeščen v Trst.

Vesti iz Koroške.

Iz Malnita nam pišejo: V nedeljo zvečer so v tukajšnji tekoči vodi v Lazah našli mrtvo možko truplo. Ponesrečenec ali samomorilec je bil v dobi 30 do 32 let. Truplo je ležalo v vodi — brez obleke. Dosedaj je še neznan, kdo je ta oseba. Kadar kaj izvemo, vam sporočimo.

Pri tukajšnjem tunelu skozi Ture se bo dne 1. avgusta vršila slavnost prevrtanja iz Solnograškega na Koroško. Govori se, da se te slavnosti udeleži tudi prestolonaslednik Fran Ferdinand. Po slavnosti pa da se poda na velike vojaške vaje na Gorenjsko.

Gospodarstvo.

Dalmatinska plovba. Novi poslanski zbornici, ki bo sklicana prihodnji mesec, bo med drugim predložil tudi zakonski načrt o ureditvi dalmatinske plovbe.

Razne vesti.

Edina hrvatska šola v Ameriki se nahaja v St. Luiziu v državi Missouri. Na tej šoli poučuje učiteljica Draga Erbežnik 32 dečkov in 10 deklic. Stroške pokriva hrvatska cerkvena občina v St. Luiziu.

Angleška vojna ladija „Dreadnought“ poškodovana. Iz Londona poročajo, da je največja angleška vojna ladija „Dreadnought“ dospela v Portsmouth z velikimi poškodbami, katerih ne more nihče raztolmačiti, kako da so nastale. Nekateri menijo, da je oklopnača morala zadeti na kako plavajočo razbito ladjo.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Dijak 18 let star, Srb, vešč srbskega, nemškega in francoskega jezika v govoru in pisavi, išče službe, kot pisar, ali v trgovini, zahteva malo plačo. Naslov pove „Inseratni oddelček Edinosti“ (3000)

Letoviščarjem! dajo se v najem stanovanja in posamezne sobe v Koprivi. Oprava nova, cene zmerno. Naslov: Gostina Zega — Kopriva. 606

Zgodovinsko znameniti grad Senožski z mnogostevilnimi sobami dvoranami, blebi itd. je na prodaj. Istotako se prodajo travniki in bližnji gozdi. Za gradom je obširen senožni park, od koder se vidi morje v bližini Trsta — zrak balsamičen. Z gradom se proda tudi več tisoč orolov lova. Podrobnije pove Ivan Zelen trgovec v Senožcih. 602

Trgovski pomočnik vešč slovenskega, italijanskega in nemškega jezika z enajsetletno prakso, želi takoj stopiti v službo. Ponudbe pod „Trgovci“ na „Inseratni oddelček Edinosti“. 607

Odda se takoj v najem veliki salon, pripravljen za vsako družbo, kakor tudi za posamezne seje, vaje, šole, predavanja in slično. Naslov pove „Inseratni oddelček Edinosti“. 595

Za letoviščarje! se odda v najem v Dutovljah na Krasu blizu kolodvora št. 44 štiri sobe in kuhinjo. (592)

Proda se radi preselitve zaloga oglja (karbona) na dobrem kraju. Naslov pove „Inseratni oddelček Edinosti“. 596

Deklo pridno in pošteno sprejme takoj mala družina. Naslov pove „Inseratni oddelček Edinosti“. 600

Važna tvrdka išče takoj za Komenski in Sežanski sodni okraj dobrega agenta, zmožnega in praktičnega v prodavanju in v pohajanju privatnih odjemalcev, kateri je v stanju položiti malo karej. Prejme določeno plačo in provizije. Ponudbe „Inseratnemu oddelčku Edinosti“ pod 3961,

Andrej Rudeš, mizar

in izdelovalec pohištva

(ulica Ireno della croce 4, in ulica Scusa 8)

ima vedno v zalogi zakonske in obočevalne sode

najboljše in trdne delane v lastni delavnici.

Posebna izbira kuhinjske opreme.

Specijaliteta: OMARE-LEDENICE

Sprejemlje kakor koli naročilo za ta in za druge, kakor tudi poprave.

Josip Rože

mizar v Trstu, ulica Giulia št. 10

daje na posojilo

razne scenerije za odre, male in velike.

(Sobe, gozde, trge, morje z valovi, jezera s hribi, hiše, čoln in razne potrebščine). Pošilja tudi v katero sibo di vas na deželo, ter prireja odre po okolici in deželi.

SLIKAR - DEKORATER

Giuseppe de Franceschi

Trst, ulica Boschetto št. 6

izvršuje vsakojako slikanje sob v

različnem modernem skladu

Tapeciranje s papirjem.

DELO DOVRŠENO. CENE ZMERNE.

Umetni

fotografični atelje

pri sv. Jakobu

ulica Rivo št. 42 (pritličje)

TRST.

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za spomenike, itd. itd.

POSEBNOST

Povečanje vsakateri fotografije.

Radl udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

F. Pertot urar

Trst, ulica Poste Nuove 9

Žepne ure najboljših tovarn

Najnovejšo stenske ure. Izbor ur za birmo in za darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

ANTON SKERL

mehanik, zapriščeni zvedeneo.

Trst - Carlo Goldenijev trg 11. - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljušt in prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografjev. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje živalskih strojev, koles motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Črna 11

Filijalka na Proseku št. 148

Izbor drog, barv, čepčev, pokost parfumov, ša mila. — Zaloga mineralne vode, veska za parkete, na mizlo pripravljeno strupe tamarinde, malinovec itd. itd.

Sobni slikar in lakirar GIORGIO PRIFTI, Trst

ulica San Michele št. 5

Slika sobe v vsakojakem umetniškem slogu, izvršuje tapezirarska dela s papirjem, prevzema dela novih zgradb.

CENE ZMERNE

PETER VERČON

autorizovani pečarski mojster

Trst, ul. Chiozza št. 18-14

Telefon št. 19-32

Največja tovarna in zaloga
štedilnih ognjišč in
glinastih peči

vpostavljanja v mestu in na deželi po lastnih, zato izurjenih monterjih.

Pokladanje zidov z belimi Email ploščami za kuhinje, kopelne sobe, kloseto itd.

ZA BIRMO!

ZA BIRMO!

Nov dohod ur, verižic zlatih in srebrnih
in kovinastih ur
vse po jako nizkih cenahpri
Bogomilu Pino v Trstu

ulica Vincenzo Bellini št. 13

(nasproti cerkve sv. Antona novega.)

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN
MIZARSKÉ ZADRUGE
v GORICI-SOLKAN
TRST VIA DEI RETTORII (ROSARIO)
PALAČA MARENZI
PODRUŽNICE: SPLJET, REKA
TELEFON 11631

Trgovina z urami

Giusto Trevisan

TRST

ulica delle Poste št. 3 (tobakarna)

O priliki birme ima na razpolago ogromno izbero ur, verižic, srebrnih in s kovine, po najnižjih cenah in z jamstvom. Prodaja, kupuje in zamenjava. Sprejema in izvršuje točno in z jamstvom vsakovrstne poprave.

Odlikovana tovarna glasovirjev

E. Warbinek

Trst, Piazza Carlo Goldoni 12
(vogel Corso - Via Nuova)

Specijaliteta pianinov, glasovirjev svetovnih tvrdk Steinway in

Jons v New-Yorku, Schweighofer itd.

Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji

Izposojeuje. — Menjuje. — Daje na obroke.

Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

Zaščitna znamka: „SIDRO“
Liniment Capsici C^o.

nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je splošno priznana kakor najizvrstnejše bolu-blažujoče mazilo pri prehlajenju itd. — Cena 80 stot., K 140 in K 2; dobiva se v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko: „SIDRO“, potem je kupovalec gotovo prejel originalni izdelek. —

Richterjeva lekarna pri Zlatem levu

v PRAGI

ELIZABETINA ULICA št. 5 (nova)

Dnevno razpošiljanje.

Fotografični atelje

E. Manenizza

TRST — CORSO št. 9 — TRST

Najlepše darilo za birmance je

lepa umetna

fotografija.